

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Dariusz Mizera
-----------------	-----------------------

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2023 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa M. M. i H. M.

przeciwko M. A. i P. P. (1)

o odszkodowanie

na skutek apelacji obu pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 5 września 2022 roku, sygn. akt I C 270/20

I. z obu apelacji zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

- zasądza od pozwanego M. A. na rzecz powodów M. M. i H. M. solidarnie kwotę 6.404,40 zł (sześć tysięcy czterysta cztery złote czterdzieści groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia 16 grudnia 2019r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwa wobec M. A. w pozostałej części;
- oddala powództwo wobec P. P. (1) w całości;
- zasądza od powodów M. M. i H. M. solidarnie na rzecz pozwanego P. P. (1) kwotę 1.817,00 zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- zasądza od pozwanego M. A. na rzecz powodów M. M. i H. M. solidarnie kwotę 828,76 zł (osiemset dwadzieścia osiem złotych siedemdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- nakazuje ściągnąć od pozwanego M. A. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim kwotę 1.663,52 zł (jeden tysiąc sześćset sześćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieuiszczonych wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa obciążających pozwanego;
- nakazuje ściągnąć od powodów M. M. i H. M. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim kwotę 935,73 zł (dziewięćset trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) tytułem nieuiszczonych wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa obciążających powodów;

II. oddala apelację pozwanego M. A. w pozostałej części;

III. zasądza od powodów M. M. i H. M. solidarnie na rzecz pozwanego P. P. (1) kwotę 1.300,00 zł (jeden tysiąc trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą;

IV. zasądza od powodów M. M. i H. M. solidarnie na rzecz pozwanego M. A. kwotę 195,00 zł (sto dziewięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 291/23

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 lutego 2020 roku powodowie M. M. i H. M., zastąpieni przez adwokata, domagali się zasądzenia od pozwanych M. A. i P. P. (1) kwoty 10.000,00 złotych tytułem odszkodowania za wycięcie w dniu (...) roku (...) (...) z należącego do nich gruntu oraz za rekultywację tegoż gruntu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty. Wnieśli również o zasądzenie zwrotu kosztów procesu .

Jako podstawę prawną swego roszczenia powołali art. 415 k.c. i art. 430 k.c.

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 28 września 2020 roku powodowie zmodyfikowali żądanie pozwu w ten tylko sposób, iż zażądali zasądzenia kwoty dochodzonej w pozwie od pozwanych – solidarnie.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 5 września 2022 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim po rozpoznaniu sprawy z powództwa M. M., H. M.

przeciwko M. A., P. P. (1) o odszkodowanie

1/ zasądził od pozwanych M. A. i P. P. (1) solidarnie na rzecz powodów M. M. i H. M. kwotę 7.484,40zł (siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt cztery i 40/100 złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 16 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.737,35 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,

2/ oddalił powództwo w pozostałej części,

3/ nakazał pobrać od pozwanych M. A. i P. P. (1) solidarnie na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Rejonowego/ kwotę 2.024,25zł (dwa tysiące dwadzieścia cztery i 25/100 złotych), zaś od powodów M. M., H. M. solidarnie kwotę 674,81zł (sześćset siedemdziesiąt cztery i 81/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych w postaci wydatków poniesionych w sprawie.

Podstawą rozstrzygnięcia były przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Powodowie M. M. i H. M. są, na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej, właścicielami działek położonych w miejscowości K., gmina I., oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...)o powierzchni (...) ha, dla której to nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta numer (...). Ujawnieni są również jako współwłaściciele w (...) części nieruchomości położonej w miejscowości K., gmina I., oznaczonej w ewidencji gruntów numerem działki (...) o powierzchni (...) ha, dla której to nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta numer (...).

Działki o numerach ewidencyjnych (...) zostały zalesione, rosła tu sosny i brzozy. Nieruchomość przyległa /od strony południowej/ do wskazanych działek, to działka numer (...) i faktycznie jest drogą gruntową bez utwardzenia, ale ubitą i przejezdną o szerokości 6.metrów. Wymienione powyżej działki powstały w wyniku podziału zaewidencjonowanego w (...) w T. w 2012 roku i w operacie technicznym z tego podziału

znajdują się współrzędne punktów granicznych poszczególnych działek – m.in. dotyczące granicy między działkami nr (...) z przyległą od wschodu /na całej ich długości/ działką nr (...) – należącą do pozwanego P. P. (1).

Pozwany P. P. (1) nabył w styczniu 2019 roku nieruchomość /działkę nr (...)/ w miejscowość K., gmina I. z zamiarem podzielenia jej na mniejsze działki i ich sprzedaży. Zamówił usługi geodezyjne. Z geodetą kontaktował się telefonicznie, gdyż pracuje/zamieszkuje w (...) Jak przyjechał do kraju, to otrzymał od geodety mapę podziału i widział powbijane paliki na działce. Działka pozwanego P. P. (1) wymagała wycinki drzew tzw. samosiejek i uporządkowania placu pod przyszłą sprzedaż działek. Pozwany poszukiwał osoby bądź firmy mogącej zająć się wycinką, w zamian za którą oferował zabranie ściętego i pozyskanego w ten sposób drewna. Wczesną wiosną 2019 roku pozwany P. P. (1) bądź jego ojciec K. P. spotkał się na działce z S. S. (1), ale ten po obejrzeniu drzewostanu /widział rząd b. posadzonych przez człowieka, a reszta – samosiejki, raczej gałęzie/ nie był zainteresowany usługą.

Następnie nawiązany został kontakt telefoniczny pomiędzy pozwanymi P. P. (1) a M. A.. Pozwani spotkali się w dniu 14 marca 2019 roku na działce pozwanego P. P. (1), dokonali jej oględzin, a P. P. (1) określił przedmiot usługi /wycinka drzew w celu uporządkowania działki/. Później pozwani kontaktowali się ze sobą drogą telefoniczną. W trakcie jednej z rozmów pozwany M. A. zaproponował P. P. (1) dopłatę do usługi w wysokości około 5.000,00 złotych, z uwagi na konieczność użycia ciężkiego sprzętu do wycinki. Pozwany P. P. (1) nie przystał na dopłatę pieniężną, proponując za usługę zabranie pozyskanego w ten sposób drewna. Pozwany M. A. miał się jeszcze zastanowić i po zastanowieniu poinformował telefonicznie P. P. (1), że usługę wykona bez dodatkowych dopłat. Pozwani nie ustalili terminu wykonania usługi, pozwany M. A. miał się brać za robotę, gdyż oczywistym było, iż pozwanemu P. P. (1) zależało na czasie.

Pozwany M. A. osobiście wycinki nie dokonywał, zlecił ją pracownikom innej zaprzyjaźnionej firmy, pokazując uprzednio zakres wycinki /okazany mu wcześniej przez P. P. (1).

Następnego dnia po wycince syn i pasierb powodów -K. W. dokonał zgłoszenia na Policję o wycince drzew.

Pozwany M. A. chciał zapłacić powodom za wycięte drzewa, ale ostatecznie strony nie dogadały się. Pozwany M. A. drewno zabrał z miejsca wycinki, a później sprzedał je.

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2019 roku Prokuratura Rejonowa w Tomaszowie Maz. umorzyła dochodzenie w sprawie wyrębu w celu przywłaszczenia z lasu (...)drzew – b., zaistniałego dnia (...) roku w miejscowości K. z działki nr (...) na szkodę M. i H. M.

Biegła geodeta po przeprowadzeniu pomiarów granic działek, stwierdziła że w granicach działki nr (...), stanowiącej drogę wewnętrzną, był jeden rząd pni, zaś w obrębie działek oznaczonych numerami (...) występowały po dwa rzędy pni /po ściętych drzewach/. Zamierzono łącznie (...) sztuk pni, przy czym na działce nr (...) było ich (...), na działce nr (...) były (...) sztuki – zatem na obu tych działkach znajdowała się blisko połowa pni pozostałych po wyciętych (...), a druga połowa pni – na działce nr (...) ((...) sztuk). Niektórych z pni nie udało się biegłej odszukać w terenie, a to z uwagi na ukształtowanie terenu – gęste zarośla, zaś na działce nr (...) karpki – pozostałości po wykarczowaniu pni. W dacie oględzin z dnia 3 kwietnia 2019 roku, tuż po dokonanej wycince drzew, pnie były bardzo dobrze widoczne i zapewne zostały wówczas dokładnie policzone – wskazano (...) drzew /b./.

Biegły w zakresie leśnictwa i dendrologii określił wartość surowca drzewnego będącego przedmiotem wycinki na kwotę 6.404,40 złotych. Na podstawie map zawartych w aktach sprawy, a w szczególności – szkic usytuowania pni po wycięciu drzew – oszacował biegły powierzchnię do rekultywacji na 300 m x 4,5 m, co daje powierzchnię 1350 m². Po przeliczeniu podał biegły koszt prac rekultywacyjnych na poziomie 1.080,00 złotych.

Powodowie reprezentowani przez prawnika, pismem z dnia 18 października 2019 roku wezwali pozwanych do zapłaty na ich rzecz odszkodowania za wycinkę drzew. Pozwany M. A. wezwanie do zapłaty odebrał w dniu 21 października 2019 roku, a w imieniu pozwanego P. P. (1) odpowiedzi udzielił jego prawnik pismem z dnia 4 listopada 2019 roku.

Mając takie ustalenia Sąd zważył, iż powództwo jest zasadne.

Przede wszystkim wskazał, iż legitymacja czynna powodów do wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, wywodzi swoje źródło z prawa własności do rzeczy – tu nieruchomości. Powodowie udokumentowali swoje prawo własności do nieruchomości składając odpisy z ksiąg wieczystych /k- 25 do k-28/. Prawo własności powodów rozciąga się /tu rozciągało się/ również na rosnące na ich nieruchomości drzewa, co jest potwierdzeniem zasady, iż -wszystko co na gruncie dzieli los prawny gruntu. Potwierdzeniem jest dyspozycja przepisu art. 48 k.c. stanowiąc, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do części składowych gruntu należą w szczególności budynki i inne urządzenia trwale z gruntem związane, jak również drzewa i inne rośliny od chwili zasadzenia lub zasiania.

Z kolei podstawą odpowiedzialności strony pozwanej jest przepis art. 415 k.c. stanowiący, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Wina może przybrać postać winy nieumyślnej w postaci niedbalstwa albo lekkomyślności, polegających np. na przyjęciu, że drzewa podlegające wycince są częściami składowymi nieruchomości należącej do osoby dokonującej wycinki lub osoby zlecającej wycinkę drugiej osobie.

Na powodach spoczywał ciężar udowodnienia przesłanek odpowiedzialności określonych przez art. 415 k.c. Powołany przepis wyraża generalną formę odpowiedzialności deliktowej, przesłankami której są wina /w każdej postaci, tj. umyślna, nieumyślna- niedbalstwo, lekkomyślność/, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy winą sprawcy, a zaistniałą szkodą.

O ile bowiem sprawstwo niebezpośrednie M. A. oraz P. P. (1) /używając terminologii prawa karnego/ jest bezsporne i niepodważalne, to zastanowienia wymaga podstawa odpowiedzialności obu pozwanych.

Materiał dowodowy w sprawie /w tym zakresie/ opiera się w zdecydowanej większości na zeznaniach świadków oraz na dowodzie z przesłuchania strony pozwanej.

Obaj pozwani konsekwentnie trzymają się swojej wersji wydarzeń, przedstawionej w zeznaniach w postępowaniu przygotowawczym /k- 47 odwrót do k-48, k-54 odwrót do k-55, k-67 do k-68/, jak i w przesłuchaniu stron /k-186 do k-186 odwrót, k-191 odwrót do k-192/. Według wersji P. P. (1) nie dogadał się z M. A., bo ten chciał dopłaty pieniężnej, miał się zastanowić, ale nie kontaktował się później z P. P. (1), dopiero po wycince drzew – przy interwencji Policji. Pozwany P. P. (1) przyjął wersję, wg której chciał i miał być obecny przy wycince drzew. Taką wersję wydarzeń potwierdzają świadkowie J. P. – żona pozwanego /k- 178 odwrót/ oraz K. P. ojciec pozwanego /k- 185 odwrót/.

Z kolei pozwany M. A. zeznał, że przed wycinką drzew zadzwonił do P. P. (1) oświadczając /po konsultacji z kolegą z branży, że dokona wycinkę drzew bez dodatkowej dopłaty pieniężnej w zamian za pozyskane drewno/, na co pozwany P. P. (1) miał wyrazić zgodę i wyraził wolę brania się za robotę przez M. A..

Kierując się zasadami doświadczenia życiowego i zasad logiki doszedł Sąd do wniosku, iż pozwani zawarli ustną umowę, w ramach której pozwany M. A. przyjął ofertę P. P. (1) wycięcia drzew z jego nieruchomości w zamian za pozyskanie drewna z wycinki. Biorąc pod uwagę, iż pozwanemu P. P. (1) zależało na szybkiej realizacji zadania /co potwierdza świadek S. S. (1) k-179, pozwany M. A. k-192/ oraz okoliczności sprawy, z których wynika, że inwestycja miała charakter biznesowy (podział terenu na działki oraz uprzątnięcie terenu z drzewostanu – przy czym kolejność była odwrotna, gdyż pozwany P. decyzję o podziale miał wydaną dopiero po wycince drzew) polegający na sprzedaży działek. Obecność pozwanego P. P. (1) przy wycince drzew wydaje się być spekulacją na potrzeby niniejszego postępowania, gdyż pozwany ten przebywa w (...), a w kraju był w lutym 2019 roku /spotkanie na działce ze świadkiem S./, w marcu 2019 roku /spotkanie z pozwanym A. na działce/ oraz w okresie wakacyjnym 2019 roku /drugie spotkanie z geodetą/, co sam potwierdził /k-186 odwrót/. Nie wydaje się być racjonalnym, aby pozwany M. A., po podjęciu ostatecznej decyzji o wycince drzew tylko i wyłącznie w zamian za uzyskane drewno, samodzielnie i samowolnie udał się na nieruchomość pozwanego P. P. (1) i przy pomocy pracownika, czy też pracowników zaprzyjaźnionej firmy

dokonał wycinki drzew. Logika zdarzeń nakazuje w tym zakresie dać wiarę zeznaniom pozwanego M. A. /k- 192/, że kontaktował się telefonicznie

z pozwanym P., od którego usłyszał aby brał się za robotę. A okoliczność ta wskazywać może na określenie przez strony umowy terminu jej rozpoczęcia i jednocześnie zakończenia, a to z uwagi na charakter przedmiotu wykonania.

Podstawę odpowiedzialności pozwanych, jak wspomniano o tym wcześniej stanowią będzie przepis art. 415 k.c., ale również przepis art. 422 k.c. powołany przepis stanowi, że za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody.

Jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna /porusza art. 441 § 1 k.c./.

Z powyższych względów Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powodów kwotę 7.484,40 złotych (wynikającą z wyliczenia biegłego leśnika k- 146) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 16 grudnia 2019 roku /zgodnie z żądaniem pozwu/.

W pozostałej części powództwo oddalił.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. – przyjmując zasadę ich stosunkowego rozdzielania. Powództwo powodów uwzględnione zostało w 75%, w takim też stosunku zasądzony został zwrot kosztów procesu /opłata sądowa =500,00zł + wynagrodzenie adwokata = 1.800,00zł + opłata skarbową = 17,00zł/.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zmianami) w związku z art. 100 k.p.c., składają się na nie wydatki w postaci wynagrodzenia biegłych za wydanie opinii w sprawie w wysokości łącznej 2.699,25zł /k-110, k-150/. Kosztami tymi obciążono strony w stosunku w jakim uległy swojemu przeciwnikowi, tj. 75% i 25%.

Apelację od powyższego orzeczenia złożyli obaj pozwani.

Pozwany P. P. (1) za pośrednictwem swojego pełnomocnika zaskarżył powyższy wyrok w części, tj.:

- w punkcie 1 w zakresie w jakim sąd zasądził od pozwanego P. P. (1) solidarnie wraz z pozwanym M. A. na rzecz powodów kwotę 7.484,40 złotych, podczas gdy Pozwany P. P. (1) nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie w postaci samowolnej wycinki drzew przez pozwanego M. A. na działce powodów, zatem brak podstaw do uznania, że jest on zobowiązany solidarnie z pozwanym M. A. do zapłaty odszkodowania na ich rzecz, a także: w zakresie w jakim Sąd I instancji, zasądził od pozwanego

P. P. (1) solidarnie wraz z pozwanym M. A. zwrot kosztów procesu na rzecz powodów, podczas, gdy w okolicznościach niniejszej sprawy jest to całkowicie nieuzasadnione.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) tj. art. 72 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, a w konsekwencji błędne przyjęcie przez Sąd I Instancji, że między pozwanymi doszło do zawarcia umowy dotyczącej wycinki drzew, podczas gdy w rzeczywistości nie zawarli oni żadnego porozumienia w zakresie jakichkolwiek postanowień umownych, w tym najistotniejszych tj.: ceny usługi oraz terminu jej wykonania,

b) art. 441 § 1 k.c. poprzez jego zastosowanie i przyjęcie, że w ramach instytucji „solidarności” istnieje podstawa do nakazania pozwanym zapłaty odszkodowania na rzecz powodów, podczas, gdy z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika w żaden sposób, że pozwany P. P. (1) w jakikolwiek sposób przyczynił się do zaistniałego zdarzenia, w postaci

wycinki drzew na działce powodów, gdyż została ona dokonana samowolnie i bez żadnego porozumienia z pozwanym P. P. (1) - przez pozwanego M. A. , zaś pozwany P. P. (1) nie jest za to zdarzenie w jakikolwiek stopniu odpowiedzialny,

c) art. 415 k.c. w związku z art. 422 k.c. poprzez ich zastosowanie w sprawie, podczas, gdy brak postaw do uznania że pozwany P. P. (1) wyrządził szkodę powodom, gdyż nie zlecił on pozwanemu M. A. dokonania przedmiotowej wycinki drzew,

d) art. 361 k.c. poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy atym samym pominięciu konieczności ustalenia związku przyczynowego między zdarzeniem, z którym przepisy łączą odpowiedzialność pozwanego P. P. (1), tj. zaistniałej szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego między tym zdarzeniem a szkodą, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że takowy związek przyczynowy nie występuje.

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, pominięcie w całości twierdzeń pozwanego P. P. (1) oraz zeznań świadków: J. P. oraz K. P., a w konsekwencji sprzeczność ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez :

a) błędne przyjęcie, że między pozwanymi P. P. (1) i M. A. doszło do zawarcia ustnej umowy na wycinkę drzew, podczas, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwany M. A. bez wcześniejszych ustaleń wtargnął na działkę pozwanego

P. P. (1) i dokonał samowolnej wycinki drzew z działki powodów, błędnie przyjmując, że dokonuje usunięcia drzew z działki pozwanego P. P. (1);

b) błędne przyjęcie, iż „nie wydaje się racjonalne” aby pozwany M. A. udał się samowolnie na nieruchomości pozwanego P. P. (1) i dokonał wycinki drzew, podczas, gdy zeznania P. P. (1), J. P. i K. P., jednoznacznie wskazują, że pozwany P. P. (1) poszukiwał w dalszym ciągu - po braku kontaktu odnośnie zawarcia porozumienia w zakresie dotyczącym wycinki drzew z pozwanym M. A. - firmy, która dokona wycinki drzew na nieruchomości pozwanego P. P. (1) , zaś ostatecznie całe przedsięwzięcie okazało się być dla pozwanego M. A. intratne finansowo;

c) nieuzasadnione, całkowite pominięcie spójnych zeznań świadków: tj. J. P. i K. P., którzy to zgodnie zeznali, że między pozwanymi nie doszło do jakichkolwiek ustaleń w zakresie wycinki drzew, w związku z brakiem osiągnięcia jakiegokolwiek porozumienia w tym zakresie, a przede wszystkim wzajemnego rozliczenia stron, jak i terminu wykonania wycinki;

d) całkowite pominięcie przedłożonego przez pozwanego P. P. (1) zestawienia rozmów (bilingu telefonicznego) jakie odbył z pozwanym M. A. - na okoliczność, że inicjatywa kontaktów płynęła wyłącznie ze strony P. P. (1), zaś pozwany M. A. - wbrew jego twierdzeniom - ani razu nie dzwonił do pozwanego A. 2 po spotkaniu pozwanych, do jakiego doszło w dniu 14 marca 2019r.

e) nieuzasadnioną konkluzję, że: „obecność pozwanego P. P. (1) przy wycince drzew wydaje się być spekulacją na potrzeby niniejszego postępowania, gdyż ten przebywa w (...), a w kraju był w lutym 2019r. oraz w okresie wakacyjnym 2019”, podczas gdy fakt przebywania w (...) pozwanego P. P. (1) we wskazanych terminach, w żaden sposób nie pozwala na przyjęcie i nie przesądza o tym, że nie mógł przybyć na wycinkę drzew mającą odbywać się na jego działce, a wręcz przeciwnie, potwierdza fakt, iż pozwany P. P. (1) , w kwestiach istotnych dla niego przyjeżdżał do kraju celem dopilnowania wszelkich kwestii związanych z rzeczoną nieruchomością.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący P. P. (1) wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego P. P. (1) w całości;

2. zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych od powodów na rzecz pozwanego P. P. (1) za obydwie instancje;

ewentualnie wnosił o uchylenie wyroku sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów procesu za obie instancje.

Pozwany M. A. zaskarżył wyrok w części zasądzającej powództwo (pkt 1) oraz w części orzekającej o kosztach procesu (pkt 3).

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) naruszenie prawa materialnego, a to art. 415 k.c. poprzez przypisanie pozwanemu M. A. winy za wyrządzenie szkody w mieniu powodów, w sytuacji gdy pozwany M. A. działał na polecenie pozwanego P. P. (1), który wskazał mu obszar podlegający wycince drzewostanu;

2) brak legitymacji czynnej powodów do dochodzenia całości roszczenia o wypłatę odszkodowania za wycinkę drzewostanu z działki nr (...) będącą współwłasnością powodów tylko w udziale (...) części, a nie w całości.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wnosił o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości co do pozwanego M. A. i zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego M. A. kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powodów wnosił o ich oddalenie i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił:

Pozwany P. P. (1) nie wyraził zgody aby wycinka drzew z jego działki miała nastąpić za zapłatą kwoty 5.000 zł. M. A. w reakcji na to stwierdził, że się zastanowi. Nie kontaktował się już z pozwanym P. P. (1) i samodzielnie podjął decyzję o ścięciu szeregu b. rosnących wzdłuż drogi. Nie domagał się przy tym precyzyjnego okazania mu granic nieruchomości i nie angażował w to ani pozwanego P. P. (1) ani też jego ojca.

Dowód: - zeznania pozwanego P. P. (1) k.

- zeznania świadków J. P. k. 178 odw. -179, K. P.

k.185odw.

- biling telefoniczny k.87

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego P. P. (1) jest zasadna natomiast apelacja pozwanego M. A. jedynie w części jest usprawiedliwiona.

Na wstępie należy przypomnieć, iż postępowanie apelacyjne zostało tak ukształtowane, iż Sąd II instancji jest sądem merytorycznym, a nie tylko kontrolnym. Skoro zatem istotą postępowania apelacyjnego jest merytoryczne sądenie sprawy to sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego materiału dowodowego oraz dokonania jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny w tym oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu przed obu sądami. (por. postanowienie SN z 8 kwietnia 2011r. II CSK 474/10). Przy czym należy mieć na względzie, iż Sąd II instancji orzekając w granicach zaskarżenia jest związany zarzutami naruszenia prawa procesowego natomiast z urzędu bierze pod uwagę naruszenia prawa materialnego i może dokonać odmiennych ustaleń lub uzupełnić ustalenia faktyczne dysponując także materiałem dowodowym zgromadzonym przez Sąd I instancji.

Korzystając zatem ze swoich ustawowych uprawnień Sąd Okręgowy dokonał częściowo własnych ustaleń faktycznych bazując na materiale dowodowym który był podstawą rozstrzygnięcia. W pozostałym zakresie Sąd podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjął je za podstawę swojego wyroku.

Sąd Rejonowy dokonał szeregu ustaleń co do których brak wątpliwości i które są w zasadzie bezsporne niemniej jednak co do kwestii czy ostatecznie doszło między stronami do zawarcia umowy na wycinkę drzew ustalenia te - co słusznie zarzuca - apelacja P. P. (1) są błędne. Brak jakichkolwiek dowodów na to aby M. A. kontaktował się z pozwanym P. P. (1) co do warunków ewentualnej wycinki drzew. Przeczy temu wykaz połączeń telefonicznych przedstawionych przez pozwanego P. P. (1) który całkowicie w swoich rozważaniach pominął Sąd Rejonowy. Korespondują z tym wykazem zeznania pozwanego P. P. (1) jak i świadków w osobach jego żony i ojca. W efekcie należy przyjąć, iż na skutek negocjacji nie doszło do zawarcia między pozwanymi ważnej umowy. Nie zostały bowiem objęte consensum wszystkie warunki umowy, strony nie doszły do porozumienia co do wszystkich istotnych jej postanowień. Ma rację zatem pozwany P. P. (1) wskazując w apelacji na to, iż sąd z naruszeniem art. 233 kpc dokonał ustaleń jakoby doszło do zawarcia umowy na podstawie której pozwany M. A. uzgodnił wycinkę drzew z działki P. P. (1). Nie zostały bowiem wiążąco ustalone istotne warunki tej umowy to jest sposób rozliczenia, termin wykonania prac a także szczegółowe określenie granic. Wydaje się być oczywiste, że gdyby strony uzgodniły wycinkę to ustaliłyby też jej termin i zakres. Pozwany M. A. sam zeznał, że nie ustalał terminu wycinki gdyż był uzależniony od firmy zewnętrznej. Brak zatem jednoznacznych dowodów na to by w sposób wiążący pozwany P. P. (1) zlecił pozwanemu M. A. wycinkę drzew ze swojej działki .

W efekcie należy przyjąć, iż to pozwany M. A. rozpoczął wycinkę drzew poczynając od tych mających najwyższą wartość błędnie uznając, iż zawarł on umowę z pozwanym P. P. (1). Tymczasem postawa pozwanego M. A. wskazywała raczej, iż zmienił on pierwotnie podjęte decyzje i nie informując o tym pozwanego P. P. (1) zabrał się za wycinkę drzewa. P. P. (1) okazał pierwotnie swoją działkę, nie okazywał jednak precyzyjnie granic tej działki co wskazuje na jego chęć uczestniczenia przy wycince. Zresztą to wycinającemu M. A. winno zależeć na tym aby mieć pewność, że wycina drzewa z właściwej działki. Nie kontaktował się jednak ani z ojcem pozwanego P. P. (1) ani też z nim samym

W świetle tych ustaleń doszło zatem do naruszenia art. 441§ 1 kc poprzez zastosowanie tego przepisu. Nie można bowiem mówić, że obaj pozwani dopuścili się czynu niedozwolonego. Taka konstrukcja w realiach niniejszej sprawy jest całkowicie nieprzekonująca.

Jeżeli zatem przyjmiemy, że odpowiada pozwany P. P. (1) z uwagi na zawartą umowę z M. A. to trudno dopatrywać się odpowiedzialności po stronie tego ostatniego skoro wykonywał on zlecone mu czynności nie mając świadomości co do ich bezprawności..

Z kolei gdyby przyjąć, iż nie było umowy stron to nie sposób obarczyć odpowiedzialnością pozwanego P. P. (1) gdyż to przecież M. A. wycinał drzewa. Brak zatem podstaw do konstruowania odpowiedzialności solidarnej po stronie pozwanych wobec powodów.

Sąd Okręgowy w swoich ustaleniach faktycznych przyjął, iż pozwany M. A. nie potwierdzając gotowości dokonania wycinki na zasadach określonych przez pozwanego P. P. (1) samodzielnie zdecydował się na wycinkę drzew. Nie znając precyzyjnie granic nieruchomości i zakładając, że granice nieruchomości powoda dochodzą do drogi wyciął rząd brzołek wzdłuż działki pozwanego P. P. (1). W ten sposób to pozwany M. A. jest jedynym który wyrządził szkodę powodom i winien za nią odpowiedzieć. Wreszcie to pozwany wyciął drzewa i jeszcze na tym zarobił co sam potwierdził. W efekcie to tylko on odniósł korzyść z tego działania zwłaszcza, że nie uporządkował pozostałej części działki powoda gdyż prace zostały przerwane przez policję.

Powyższe wskazuje na zasadność apelacji pozwanego P. P. (1), a tym samym bezzasadność apelacji pozwanego M. A..

Apelacja pozwanego M. A. okazała się jednak w części zasadna i dotyczy to części w której sąd zasądził kwotę 1.080,00 zł tytułem rekultywacji działek powodów. Brak jakichkolwiek podstaw do formułowania takiego żądania w okolicznościach sprawy. Działki powodów w ewidencji gruntów zostały zakwalifikowane jako grunt rolny.

Nie ulega wątpliwości, iż działki te były porośnięte brzoškami a zatem nie miały one faktycznie charakteru rolnego. W takich okolicznościach zasądzenie na rzecz powodów odszkodowania stanowiącego koszt doprowadzenia gruntu do charakteru określonego w ewidencji gruntów jest całkowicie pozbawione podstaw i nie pozostaje w związku przyczynowym z działaniem pozwanego M. A.. Powodowie nie mogą bowiem oczekiwać, że grunt zostanie doprowadzony do charakteru rolnego skoro to nie pozwany posadził tam drzewa które de facto doprowadziły do utraty rolnego charakteru działki. W efekcie ścięcie tych drzew nawet formalnie ułatwiło powodom doprowadzenia gruntów do charakteru rolnego. Brak zatem jakichkolwiek podstaw do zasądzenia od pozwanego M. A. na rzecz powodów kwoty odszkodowania stanowiącej równowartość rekultywacji gruntu.

W apelacji pozwanego pojawił się ponadto zarzut braku legitymacji czynnej powodów a w konsekwencji zarzut naruszenia art. 209 kc wskazując na fakt, iż dochodzenie odszkodowanie za drzewa wycięte na działce powodów którzy są jedynie współwłaścicielami tej działki nie jest czynnością zachowawczą a zatem brak podstaw do zasądzenia całości należności na rzecz powodów. Apelacja co prawda przywołuje orzecznictwo Sądu Najwyższego niemniej jednak dotyczy ono zasadniczo roszczeń jednego ze współwłaścicieli za utraconą własność. W takiej sytuacji nie budzi wątpliwości okoliczność, iż nie wchodzi w grę czynności zachowawcze albowiem z uwagi na brak rzeczy nie wchodzi w grę zachowanie wspólnego prawa.

W orzecznictwie pojęcie czynności zachowawczych rozciągnięto również na niektóre zachowania, które w istocie nie zmierzają do zachowania wspólnego prawa, lecz chronią indywidualne interesy współwłaścicieli. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku SN z 9.6.1998 r., II CKN 792/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 15 zgodnie z którym współwłaściciel nieruchomości, może na podstawie art. 209 k.c. dochodzić zasądzenia na swoją rzecz całego odszkodowania pieniężnego za wyrządzoną czynem niedozwolonym szkodę polegającą na wycięciu drzew rosnących na wspólnej nieruchomości.

Ma rację skarżący, iż roszczenie o naprawienie szkody przez zapłatę odszkodowania jest zasadniczo roszczeniem podzielnym. Przy podziale roszczenie dzieli się na tyle niezależnych od siebie części ilu jest wierzycieli wobec czego każdy wierzyciel może dochodzić przypadającą mu część wierzytelności. Powodowie wystąpili o odszkodowanie za wycięcie drzew ze wspólnej nieruchomości a zatem nie za utratę rzeczy lecz za jej uszkodzenie poprzez pobawienie jej części składowej (tj. rosnących na niej drzew) w efekcie jeżeli z takim roszczeniem występuje jeden ze współwłaścicieli to w interesie wszystkich współwłaścicieli jest całkowite zaspokojenie tego roszczenia przez zobowiązanego. Prawo powodów do całości odszkodowania mogłoby zostać zniweczone tylko wtedy gdyby inny współwłaściciel wystąpił z żądaniem zapłaty odszkodowania. W toku procesu nie wykazano aby taka sytuacja miała miejsce.

Można zatem przyjąć, że dochodzenie takiego odszkodowania wbrew twierdzeniom apelacji jest czynnością zachowawczą, której dotyczy art. 209 k.c.

Ostatecznie zatem należało zaskarżonemu wyrokowi nadać nową treść i zasądzić od pozwanego M. A. na rzecz powodów kwotę 6.404,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 grudnia 2019r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo powodów w stosunku do M. A. w pozostałej części, w całości oddalając powództwo wobec pozwanego P. P. (1), rozstrzygając o kosztach procesu co do pozwanego P. P. (1) na podstawie art. 98 k.p.c., a co do pozwanego M. A. na podstawie art. 100 k.p.c. wg zasady stosunkowego rozdzielenia tych kosztów. Na podstawie art. art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zmianami) w związku z art. 100 k.p.c. należało orzec także o nieuiszczonych kosztach sądowych obciążając nimi tak powodów jak i pozwanego M. A. stosownie do stopnia wygrania sprawy.

Reasumując należało na podstawie art. 386§ 1 k.p.c. zmienić zaskarżony wyrok nadając mu nową treść oraz oddalić apelację pozwanego M. A. w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98§ 1 k.p.c. co do kosztów należnych od powodów na rzecz pozwanego P. P. (1) oraz na podstawie art. 100 k.p.c. co do kosztów należnych pozwanemu M. A. od pozwanych M. i H. M..

Dariusz Mizera